

Inhoud

BEGRAVEN WOORD

- Willems dood 11
- Vaderdromen 12

DARWINS DIEREN

- Een ander dier 17
- De schildpad 18
- Hé hond 20
- De haas 21

BLOEMEN EN ONKRUID

- Het pissende vrouwtje 27
- Bij een verouderd graf 29
- Antropologisch Museum (Mexico City) 30
- Gavrilo 32
- Pianoforte 36
- Le Pont Mirabeau 37
- Bob Dylan 38

UMUNTU NGUMUNTU NGABANTU

- Alweer november 41
- Hiep hiep hoera 42
- Goede raad 43
- Voor een geadopteerde dochter 45
- Landschap met vriend 46

HET TROUWSERVIES

- Sonnet CXIII 51
- Een zonnige nacht 53
- Ode aan Joy 58

Perzik 60
Germaanse psalm 62
Het is een vreemde zomer 64
Het rendez-vous 66

GEBED ZONDER EIND

I *Er kwam een storm op ons af toen ik vader* 71
II *De bliksem ontstond als een barst in de zwarte ruit* 73
III *Ik overwoog de heiligheid van gedichten* 75
IV *Mijn vrouw ontblootte een borst. We kregen kinderen* 77
V *Onwil is het binnenste van ieder wonder* 79
VI *De nacht was wit en het ziekenhuis stond stil* 81
VII *Boven ons huis zochten sterren hun stand* 83
VIII *Jij en ik zouden ons weer aan elkaar bezatten* 85
IX *Met al onze ledematen vocht het geluk* 87
X *Al speelt dit verhaal ook achttien jaar geleden* 89

Aantekeningen 93

In memoriam Willem Barnard a.k.a. Guillaume van der Graft

† 21-11-2010

In memoriam Anna Barnard

† 18-12-2016

Willems dood

Op je dak zong de merel; de ijsvogel
vloog in brand boven de singel; je rolstoel
verdronk zich (voornen sprongen opzij).

En jij lichtte je hoed, knikte, sloeg goed
ter been de hoek om. Die kleine zwarte zweeg –
de ijsvogel doofde boven de singel.

Zo liet je ons aan langzaam water achter,
zwijgend uit eigen werk. De lucht werd donker,
er dreigde onweer. We konden terugzingen.

Vaderdromen

Ik droom van een oeroude mol die me wenkt,
maar infantiel is mijn hoop op een hol
vol gezelligheid, een vader en moeder mol

die de bezoeker verwelkomen bij een knus vuur –
er is integendeel een ondergronds gegrAAF
en gedraaf gaande, een door de aarde hollen

van duizend maal duizend zwartglanzende
fluweelharde mollen: ik lig machteloos
op mijn rug onder het gewicht van mijn weezin

te staren naar wormen en pissebedden;
aarde en viezigheid vullen mijn mond; beneden
is het een en al onweerlegbare Darwinbewijzen.

Dat is mijn eerste droom. Zwak daglicht wekt me.
De koelkast heeft honger, de haard heeft het koud.
Nog niet duidelijk is waarom ik er überhaupt

zou moeten zijn. Ik eet en ik drink. Ik voel aan
mijn ego en mijn dagboek doet pijn. En opnieuw
wordt het nacht en ik droom als een gek.

Ik droom van mijn vader die dood is. Hij ligt
tussen de wortels van de linden, met zijn gezicht
in de grond van de taal; vaag weerklinken

gespannen melodieën: de Romantiek dreigt
als een onweer, de Rijn zwelt op, een tijdsgewricht
verlangt naar iets groots en het krijgt Schubert,

Novalis, Neuschwanstein, zelfmoord en syfilis –
en allemaal liggen ze al tweehonderd jaar
onder uitgebluste levenden en uitgebloeide linden.

Dat is mijn tweede droom. Ik ontwaak in een ijskoude
kamer en het is of de wind grijze dampen rond
mijn blote schedel blaast. Zwart komt uit mijn mond.

‘Je bent wel slim in geschrifte, maar het betere
sentiment is ook jou niet onbekend. Alles bij elkaar
heb je geen ruggengraat, ben je meer vorm dan vent,

nietwaar? Dat moet je jou niet kwalijk nemen:
jij hebt jezelf niet gemaakt...’ Zo piekert de dag
in mij. En voor de derde maal drijft de nacht

schapen bijeen, een troep beelden die wacht
onder mijn raam; ze kijken vragend omhoog,
blatend om aandacht. En in een beginnende regen

droom ik dat een begraven woord van mijn vader
zich door de aarde boort, een woord uit een gedicht
dat mij en heel wat mensen kent. En hij lacht

in de verte om mijn postmoderne bekommernissen,
mijn ijdelheid, mijn neurosen. ‘Jongen,’ droom ik
dat hij zegt, ‘zorg voor je kinderen, zoals ik

voor jullie heb gezorgd. Aanbid je vrouw
met je hart en je pik. Gedenk mij, schrijf je leeg
en vergeet niet je vorige gedicht uit te wissen.'

Een ander dier

Ik ben altijd weer ontevreden in het dode leer
van mijn schoenen, die moeizame rol van meneer –
ik ben het niet eens met de wereld maar zij is mijn enige huis.

Soms droom ik van een jonge kat, een dulle grap
met een knot wol; dan weer van Knorretje onder zijn moeder.
Waarna ik ontwaak als een betwetende wormenzak.

Zou het vrouwtje van de veldmuis nooit eens denken:
goh, wat een mannelijke rat, laat Jan niks merken –
en dan beschaamd nat worden tussen haar achterpoten?

De blonde vos aan de bosrand staat vol minachting
te kijken naar de tamme hond aan zijn mensenlijn.
Hem zou ik wel willen zijn, die trotse, kipbeluste rekel...

We zwijgen van de vlinder die een ijle geilheid voelt:
doodsverlangen. Het gedartel tussen wiegende bloemen moe,
snapt hij niet waarom hij landen wil in hardvochtige handen.

Ik zeg tegen iemand (God misschien): 'Ik heb de indruk, geachte heer,
dat ik me in de huid van een ander dier goed zou voelen,
een verhuisprobleem dat ik somtijds bespreek met mijn ziel.'

De schildpad

Buiten een lauwe stadsmensenwinter: geen doodsbleek
grasveld met een starre koningsspar in hermelijnen
mantel; de nacht hangt aan de dakgoot geen ijspegels meer;

van een vader die op zijn Solex nadert geen sprake,
van een moeder nog minder. Ik en mijn vrouw zijn nu zelf
het gezag: onze winters zijn grijs; de tv is van voetbal vervuld;

flauw is de bloemkool bereid met de kaassaus
van vroeger. Archetypen vulden het ouderlijk huis:
een schema van goed en kwaad structureerde een kindertijd

en sublimeerde de straat; de Sint kwam met zijn vanbinnen
witte neger; ouders waren grote mensen,
erfgenamen van een hiërarchie. Maar wat ik zeggen wou:

het huis telt vier muren: daarbinnen de koelkast,
waarbinnen de landschildpad van mijn zoon, Achilles
of Zorba geheten, zijn winterslaap houdt. Vast

wordt hij dankzij zijn stroperig bloed tienduizend
jaar oud. Kan die koude steen dromen, ziet hij beelden
van voorouderlijke zomers op een Griekse rots? Een lichterlaaie

stooft zijn kiezel, die hij haastig intrekt wanneer een hand
hem oppakt, etc. – zo raakte zijn pa in het noorden verdwaald.
De koelkast kreunt zachtjes; het ijs wil kruien; straks

in april volgt het ontwaken weer, zonlicht, de tijd
van de warmbloedige schepsels met hun ongemakkelijke
herinneringen en hun afschuwelijke kwetsbaarheid.